

Betreft: Hoorzitting 26 februari van de Bezwaarschriftencommissie inzake de Herfstbostocht
4 november 2024

Reactie op verweerschrift van de burgemeester van Arnhem n.a.v. het bezwaarschrift met aanvulling van de Stichting Arnhemse Bomenbond-Tree Union (verder: de Bomenbond) op het verlenen van de vergunning voor bovengenoemde tocht.

Geachte commissie,

De Bomenbond verzoekt de bezwaarschriftencommissie te adviseren om:

- I- De Bomenbond ontvankelijk te verklaren.
- II- Alsdan het bezwaarschrift gegrond te verklaren.

Ad I Ontvankelijkheid.

De twee ECLI-uitspraken van de Raad van State bevestigen dat de betreffende bezwaarden wel ontvankelijk waren. Het is vreemd dat de juridische afdeling van de Burgemeester zegt dat het bij hun niet bekend is of de Bomenbond voldoende werkzaamheden verricht en dit blijktbaar niet nader onderzocht heeft. In de bijlage en op de zitting geeft de Bomenbond een toelichting op de vele activiteiten van de Bomenbond in 2023-2024, waaruit blijkt dat zij wel degelijk ontvankelijk is in deze bezwarenprocedure.

Ad II- bezwaar is gegrond

De Bomenbond is van oordeel dat de vergunning voor genoemde tocht niet gegeven had mogen worden en heeft daarvoor 2 redenen:

- 1- Formeel: de vergunning is in strijd met de vigerende voorschriften verleend
- 2- Materieel: de overwegingen uit het verweerschrift zijn onjuist dan wel onvolledig dan wel onvoldoende gemotiveerd.

Ad1- Formele gronden.

A- De Herfstbostocht is een tocht die door Natura 2000-gebied loopt. De verantwoordelijkheid voor het naleven van de Wet Natuurbescherming ligt i.c. bij de Provincie Gelderland (Gedeputeerde Staten). Om deze verantwoordelijkheid op zich te kunnen nemen dient de Provincie op de hoogte te worden gesteld van ieder (terugkerend zoals i.c) evenement in dit gebied. De organisator van de tocht dient bij elk (terugkerend) evenement een natuurkundig onderzoek naar de effecten op fauna en flora te doen. Dat onderzoek gaat vanuit de gemeente naar de Provincie met het verzoek een verklaring van geen bedenkingen te geven. Deze wordt dan onderdeel van de vergunning. Een WOO-verzoek bij de Provincie of er een vvgb is verstrekt voor de onderhavige tocht is door de provincie ontkennend beantwoord. Zij heeft geen vvgb verstrekt.

Als uit onderzoek blijkt dat er geen vergunning nodig is dan dient de organisator een verzoek om advies (vooroverleg) in te dienen.

Nergens blijkt dat dit alles is gebeurd, en dus had de vergunning niet verstrekt mogen worden. Op de website van de Provincie Gelderland is dit helder omschreven.

B- In deze casus speelt mee dat er een zienswijze is ingediend door de Bomenbond. Deze zienswijze is niet doorgestuurd naar de Provincie, opdat zij hun oordeel hierover kunnen vellen t.b.v. hun wel of niet toestemming verlenen. Dat had wel moeten gebeuren. Dit standpunt wordt gedeeld door milieuadvocaat Mr. H. Hobo en dhr. J. Zeldenrust (werkzaam bij ODRA), die dit in een onderhoud op 6 november 2023 in aanwezigheid van mw. Neutkens (gemeenteraadslid Arnhem) en Mw. A. Ferwerda en dhr. A. van Heugten heeft bevestigd. Ook op deze grond had de vergunning niet verleend mogen worden.

- C- Verklaring van geen bezwaar door de gemeente
De Bomenbond is van mening dat niet de gemeente maar de Provincie een vvgb mag afgeven. De Bomenbond heeft nergens een bepaling gevonden waaruit blijkt dat de gemeente deze bevoegdheid heeft. De vergunning is hierdoor met een onbevoegd uitgegeven verklaring verstrekt en had dus niet gegeven mogen worden.
- D- Formele toepassing van regelgeving inzake termijnen.
De vergunning is te laat aangevraagd. Zoals in het verweerschrift staat dient deze 8 weken vóór het evenement aangevraagd te worden. Uit de stukken blijkt dat dit te laat is gebeurd.
Verweerder stelt zich op het standpunt dat dit een bijzonder geval is en stelt dat het feit dat er een mail is gestuurd in september dit gebrek opheft. De Bomenbond vindt dit niet juist. De organisator organiseert al jaren tochten in dit gebied en weet dat een vergunning nodig is. En als je van mening bent dat die mail de vergunningsaanvraag is, dan hoef je niet te berichten dat er toch een vergunning nodig is. Dat de gemeente hier iets heeft laten liggen is niet te zien door de Bomenbond. Allereerst heeft de Bomenbond graag een afschrift van de mails (2 september en 10 oktober 2023) van de organisator aan verweerder. De teksten hiervan vindt de Bomenbond essentieel voor deze zaak: voor een stukje fietsen in het bos heb je geen vergunning nodig. En dus kan de gemeente gedacht hebben: “ga toch lekker fietsen, een vergunning is niet nodig”. Dan ligt de oorzaak van het laten liggen bij de organisator zelf die weet heeft van de vergunningsplicht. En dus is er geen bijzonder geval conform de bepaling in de A.P.V.. De Bomenbond weerspreekt dat hier een bijzonder geval aan de orde is. Wat is de definitie van “bijzonder geval”? De Bomenbond denkt dan aan bijzondere omstandigheden die het de aanvrager onmogelijk maakten tijdig een vergunning aan te vragen, een soort Hardheidsclausule. Daarvan is hier geen sprake.

Tijdslijn en verwarring over het verloop van de bezwaarfase

-De aanvraag voor de vergunning is op 19 oktober 2023 gepubliceerd. Op 20 oktober neemt de Bomenbond hiervan kennis.

-Op 21 oktober stuurt de Bomenbond de daartoe door de Bomenbond gemachtigde A. Van Heugten digitaal (e-loket) haar zienswijze op de aanvraag en stelt duidelijk dat om de o.a. in de zienswijze gehanteerde argumenten zij bezwaar maakt tegen een te verlenen vergunning en is van mening dat derhalve de tocht niet mag plaatsvinden.

-Op 30 oktober stuurt Faouziya Azmani een reactie die voor de Bomenbond onbegrijpelijk is. Zij stelt n.l. dat er een verklaring van geen bezwaar is opgesteld, dat die niet gepubliceerd hoeft te worden, en dat er geen sprake is van een evenement in de zin van de A.P.V..

Deze verklaring, nog die nodig is voor de tocht op 4 november, kent de Bomenbond niet en zit ook niet bij de stukken. Gaarne ontvangt de Bomenbond een afschrift van beide vvgb-en

-Op dezelfde dag stuurt de Bomenbond haar een reactie op de mail. Is er nog bezwaar mogelijk?

-Ook op 30 oktober stuurt de Bomenbond haar nog een aanvullende vraag die nog niet beantwoord is.. Op de ingediende zienswijze is geen reactie van haar ontvangen.

-Op 26 oktober is de vergunning gepubliceerd. Normaliter ontvang ik via MijnOverheid. melding hiervan, en die is dan afkomstig van ODRA, daartoe gemandateerd door verweerder. Op Mijn Overheid heeft de Bomenbond de vergunning niet gepubliceerd gezien en zij kan deze daar ook niet op terugvinden. Wellicht dat verweerder de Bomenbond wegwijs hierin kan maken.

E- In de vergunning staat dat een aantal documenten onderdeel uitmaakt van de vergunning.

Daartoe behoort niet de vvgb, die onderdeel MOET uitmaken van de vergunning.

En dus is de vergunning formeel onjuist afgegeven. De door verweerder bijgevoegde vvgb-en

gaan niet over deze Herfstbostocht. Iedere tocht op zich is te toetsen omdat omstandigheden zich kunnen wijzigen.

Met de mededeling dat de vvgb ten onrechte is verstuurd en dat er een sprake is van een evenement (het bezwaarschrift van de Bomenbond heeft voor deze kentering in uitgangspunt gezorgd) is er sprake van een nieuwe procedure met nieuwe regels. Je kunt als verweerder niet volstaan met verwijzen naar eerder afgegeven vvgb-en. Door dat te doen bevestigd verweerder dat zij geen onderzoek doet, noch ernaar vragen en zeker niet monitoren.

Tussen de aanvulling(en) op het bezwaarschrift en het evenement gebeuren er plotseling dingen die de hele gang van zaken bij de verlening van de vergunning vol vraagtekens zet. De Bomenbond verwijst naar het mailverkeer dat verweerder bij de stukken heeft gevoegd. (Achter de vergunningsaanvraag met de routekaart)

Er lijkt paniek te zijn uitgebroken. Spoedberichten over en weer over wie, wat bekend, weet het college dit? De Bomenbond neemt aan dat het bezwaarschrift de aanleiding was. De Bomenbond ziet dan het ambtelijk apparaat flink aan de slag gaan om alles volgens de regeltjes af te handelen. Voor een burger zijn de gang van zaken en de mails reden om zich af te vragen wat er toch aan de hand is. Heeft verweerder inmiddels door het een en ander wellicht niet volgens de regels is verlopen? Gaarne verneemt De Bomenbond van verweerder het antwoord hierop.

Gedateerd 1 november stuurt verweerder een brief aan de organisator met de mededeling dat de op 23 oktober verstuurd verklaring van geen bezwaar niet juist was: er is een evenementenvergunning nodig. Dan wordt op gedateerd 1 november de vergunning verleend (in dezelfde brief) met de voorwaarden.

Dat in de A.P.V. nergens staat dat de burgemeester de vergunningsverlening pas kan plaatsvinden als een bezwaarfase is afgerond klopt. Maar dat het er niet in staat wil niet zeggen dat je een bezwaarprocedure onzinnig moet maken omdat het evenement al lang heeft plaatsgevonden voordat het bezwaar behandeld wordt. De Bomenbond vindt deze werkwijze onjuist, zeker nu verweerder weet dat De Bomenbond bezwaren heeft tegen deze tochten.

Dit alles maakt dat de Bomenbond stelt dat de vergunningsverlening, de communicatie hierover met verweerder zodanige gebreken heeft dat deze niet verleend had moeten worden. Hoe kun je als Bomenbond een voorlopige voorziening op zo korte termijn indienen als relevante informatie onjuist en onvolledig is? Een dergelijke korte termijn druist in tegen het rechtsgevoel van de Bomenbond. Verweerder stelt zelf in de toelichting op art. 5.7.3 van de A.P.V. inzake evenementen dat de termijnen belangrijk zijn opdat er voldoende tijd is voor onderzoek en een zorgvuldige afweging van belangen. De rechtsbescherming is daarmee gediend, aldus de toelichting. Vervolgens staat daar te lezen dat de burgemeester bij bijzondere onverwachte situaties ten gunste van de aanvrager mag afwijken. Als voorbeeld van een bijzonder geval noemt de toelichting een bijzondere (sport)prestatie.

Kiest verweerder zich gelet op het bovenstaande voor de weg dat de burger de overbelaste rechtspraak tegen vaak onnodige kosten in te schakelen of kiest verweerder voor vroegtijdig overleg en de termijnen die gelden te handhaven? Wil verweerder dat er steeds een handhavingverzoek wordt gedaan waardoor de tocht een paar dagen voor aanvang opgeschort wordt? Daar zal een organisator niet blij mee zijn om alle ingeschrevenen te informeren hierover, met alle rompslomp die dit oproept. En ook in dat geval zal de tocht al verreden zijn voordat een beslissing op het bezwaarschrift genomen wordt.

Ad 2- Materieel

- A- De vergunningsaanvraag is niet compleet.
Tijdens de tocht is er een plek waar deelnemers hun energie kunnen aanvullen, iets kunnen drinken (Site organisator RETO). De Bomenbond hoort graag verweerder hoe die plek er uitzag. De aanvrager meldt dit ook niet. Hij rept slechts over een wedstrijdtafel bij het clubhuis. Als verweerder niet weet van het bestaan van deze plek dan bevestigt dit de stelling van de Bomenbond dat verweerder niet vóór, na en tijdens de tocht monitoort of er in strijd met de vergunning gehandeld is.

Hoe monitoort verweerder dit? Uit het Bosbeheerplan 2020-2035 komt naar voren dat structurele monitoring niet plaatsvindt wegens geldgebrek. De Bomenbond is van mening dat verweerder ook deze en soortgelijke evenementen niet monitoort (Safaritrail, Rondje Nederland).

- B- Er is sprake van intensieve recreatie.
Welke definitie hanteert verweerder hiervoor? In het Bestemmingsplan Arnhem-Noord staat op blz. 60 dat dit kwantitatief moet worden gezien: veel deelnemers is intensief, weinig extensief. Wat is volgens verweerder veel, of weinig? Wat is de norm, en hoe vindt handhaving hierop plaats?
Verweerder stelt dat er sprake is van recreatief fietsen. De Bomenbond vindt dit onbegrijpelijk en verwerpt dit standpunt op grond van het volgende.
- a- Op blz. 72 van voornoemd Bestemmingsplan staat dat er naast recreatief fietsen er ook **fietsen als sport is en noemt hierbij expliciet het "off the road"-fietsen op de mountainbike**. Al verweerder dit zo stelt in haar eigen Bestemmingsplannen dan betekent consistent beleid dat zij t.a.v. deze tocht ook dat onderscheid erkent. Anders dan verweerder stelt is het geen recreatieve vorm van fietsen, maar sport!
Verweerder zelf maakt hier onderscheid tussen recreatief fietsen en mountainbiken en erkent hiermee dat het niet hetzelfde is als recreatief fietsen. Het is een vorm van fietsen, dat klopt, maar het hoeft niet apart genoemd te worden als het hetzelfde is.
- b- Het Bosbeheerplan 2020-2035 stelt op blz. 54 dat het beheer gericht is op het in stand houden van voorzieningen voor rustige gebruiksvormen. Verweerder verwijst terecht naar de omschrijving in art. 1.1. van het Bestemmingsplan Buitengebied Arnhem-Noord: het zijn vormen waar hoofdzakelijk natuur- en landschapsbeleving voorop staan. Zoals onder a- is aangegeven behoort mountainbiken daar niet toe. Zeker niet op het onderhavige pad. Als MTB-er heb je op dit single-track pad alle concentratie nodig om niet op je snuffer te vallen. Het gaat op en af, linksom-rechtsom, vaak door MTB-en beschadigde boomwortels op het pad, links en rechts ontzettend veel bomen die bij een val een gevaar vormen, natte boomwortels bij regen (4 november was regenachtig, net als de dagen ervoor) enz.. Kortom, als je hoofdzakelijk bezig bent met het pad zelf dan heb je geen tijd en behoefte om rustig rond te kijken en te genieten van natuur. De wetenschap hierover stamt uit eigen onderzoek en ervaring.
- c- Het aantal deelnemers was 500 (site RETO). Om die in groepjes van 2-3 te laten vertrekken om de 2-3 minuten heb je veel meer tijd nodig dan van 9-11 u zoals gesteld is. Bij 70-80 deelnemers per uur heb je 6-7 uur nodig. De vergunning was geldig tot 15.00 uur. Tegen de tijd dat de laatsten vertrekken geldt de vergunning niet meer en is er in strijd met de vergunningsduur gemountainbiked. Hoe heeft verweerder hierop gemonitoord? Ook bij andere tochten zijn er honderden (700) deelnemers. Is dat rustig met weinig deelnemers fietsen? De Bomenbond verwerpt dat.
- d- De stelling dat er weinig deelnemers per oppervlakte-eenheid aanwezig zijn is niet relevant bij een single-track. Het is hoofdzakelijk te smal; er is geen ruimte om naast elkaar te MTB-en.. Het aantal deelnemers per oppervlakte-eenheid is wel groot op de pauzeplek. Daar is geen onderzoek naar gedaan en dat had wel moeten. Blijkbaar hebben zich na 1 november nog 300 deelnemers gemeld, verweerder stelt dat de aanvrager heeft medegedeeld dat er op 1 november een 200 inschrijvingen

waren terwijl ze er 500 verwachtten.. Hoe monitoort verweerder het aantal deelnemers? De Bomenbond stelt dat dit niet gebeurd is en dat de vergunning verleend is op onvolledige informatie.
En dus niet verleend had mogen worden.

- e- Verweerder stelt dat er een natuurtoets is waaruit zou blijken dat de effecten op de natuur zeer gering zijn. De Bomenbond kent deze niet, omdat deze quick scan ook niet bij de stukken zit. Alsnog gaarne deze quick scan met ruimte om erop te reageren.
- f- Als verweerder niet monitoort op aantallen deelnemers, op het door de organisator aan te dragen onderzoek over natuurschade en verweerder niet weet dat er onderweg een rustplek is ingericht en niet weet wat dat voorstelt, waaruit die bestaat etc. etc., hoe kun je dan een zorgvuldige afweging maken van de belangen? Als je geen onderzoek doet en niet monitoort dan is een juist besluit op de aanvraag niet mogelijk.
- g- Art. 5.7.3 punt 8 onder c stelt dat de burgemeester de vergunning kan weigeren als de aard van het evenement zich niet verdraagt met de aard en bestemming van de locatie. Nu er sprake is van intensieve recreatie, zowel kwalitatief als kwantitatief, is er sprake van strijd met de bestemming van de locatie. De burgemeester had moeten weigeren.
- h- De A.P.V. stelt dat een 0-evenement minder dan 250 deelnemers heeft. Dat zijn dan “weinig” deelnemers in de zin van het genoemde Bestemmingsplan en daarmee extensief, anders heb je een vergunning nodig. Bij iedere MTB-tocht zijn er meer dan 250 deelnemers, en is er sprake van intensieve recreatie.
- i- Het feit dat de burgemeester op grond van de A.P.V. de vergunning niet kan weigeren omdat er geen weigeringsgrond in de A.P.V. staat wil niet zeggen dat de gemeente de juiste procedure heeft gevolgd. En zoals al gemeld onder punt g hierboven: de APV heeft wel degelijk een weigeringsgrond die i.c. toegepast had moeten worden.
- j- Zoals aangegeven is onvoldoende duidelijk geworden waarom hier sprake is van een bijzonder geval. De toelichting van verweerder zelf op de APV (5.7.3) geeft daartoe geen enkel houvast. De Bomenbond ontkent dan ook dat er van een bijzonder geval sprake is. De rechtsbescherming vraagt om een zorgvuldige afweging van belangen, de termijnen dienen daartoe.
- k- Zelfs als het juist zou zijn -quod non- dat er sprake is van een bijzonder geval, dan druist het naar de mening van de Bomenbond tegen ieder rechtsgevoel in dat er in een verweerschrift tegen een bezwaar tussen neus en lippen gemeld wordt dat er in dit geval sprake is van een bijzonder geval. Alsof de toelichting in de APV over de termijnen niet voor de maker zelf, verweerder, geldt. Dit is meten met twee maten.

Overigens

Het verweerschrift besteedt aandacht aan de bestemmingsplannen 't Cranevelt (geen Natura2000-gebied) en Arnhem Noord. De Bomenbond acht die passages niet relevant, omdat deze gaan over de vraag of recreatie daarin voorzien is. Naar de mening van de Bomenbond gaat dit spelen bij een verzoek om handhaving en zij een voorlopige voorziening vraagt. Dat is hier niet aan de orde en de gemeente is dan ook niet de bestuursrechter die daarover gaat. De Bomenbond ontkent niet dat er recreatie mag plaatsvinden, zij stelt dat o.a. dat er sprake is van intensieve recreatie en dat o.a. op grond daarvan de vergunning niet gegeven had mogen worden.

Conclusie; De Bodembond is ontvankelijk, het bezwaar is gegrond, het verweer faalt.